

TØRRENSNING – INDUSTRI

DER ER UDARBEJDET FAKTAARK FOR FØLGENDE OMRÅDER OG PROCESSER

- ① Forberedelse og planlægning af rens opgave
- ② Tørrensning – bolig og komfort anlæg
- ③ **Tørrensning – industri**
- ④ Vådrensning
- ⑤ Asbest i ventilationsanlæg (før 1990)

INDHOLD I FAKTAARK NR. 3

Side 1: Formål og lidt om typiske "forureninger"

Side 2: Kemisk risikovurdering og værnemidler

Formål med faktaark 3

Formålet med dette faktaark er at give de medarbejdere, der skal udføre rens opgaven, et hurtigt overblik over de overvejelser, de skal gøre, inden arbejdet påbegyndes.

Desuden giver faktaarket et overblik over de typiske værnemidler, der skal anvendes.

I ventilationskanalerne i mange industrianlæg er der risiko for forskellige former for støv og evt. skimmelsvampe.

Inden arbejdet påbegyndes, er det vigtigt at tjekke, hvad det er for en form for støv. Hvad er det for nogle processer/farlige stoffer, der er udsugning fra, og som dermed findes i udsugningsanlægget?

Er det brandfarligt/eksplosivt (f.eks. mel og træstøv), så er der særlige krav til jeres udstyr.

Selve støvet har også forskellig farlighed afhængig af, hvad det er, partikelstørrelsen og mængden. Jo mindre partikler, jo farligere er det som udgangspunkt, da de trænger længere ud i lungernes forgreninger (f.eks. nanopartikler).

Mikroorganismer – typisk skimmelsvamp i ventilations- og luftkanaler – forekommer oftest, når der er fugt i

kanalen, dvs. bl.a. i udluftning fra baderum. Skimmelsvampe trives generelt bedst i varme og fugtige miljøer. Vær særligt opmærksom, hvis ventilationsanlægget ikke har været brugt i en periode.

Ved ældre anlæg, hvor rørene er af cement eller andet porøst materiale, kan der evt. frigives støv fra overfladen ved rensningen.

Når man udsættes for støv og evt. skimmelsvampe, kan det give irritation af luftvejene og evt. være sundhedsskadeligt afhængig af, hvad det er og mængden, man er udsat for.

Kemisk risikovurdering

Ved alt arbejde med risiko for at blive udsat for sundhedsskadeligt støv og/eller mikroorganismer skal der udarbejdes en kemisk risikovurdering, inden arbejdet påbegyndes. Den kemiske risikovurdering skal danne grundlag for tilrettelæggelse og planlægning af, hvordan arbejdet kan udføres sikkert, herunder brug af værnemidler.

Læs mere om kemisk risikovurdering på side 2.

Kemisk risikovurdering – ved risiko for at blive udsat for støv og evt. mikroorganismer

Følgende bør indgå i en kemisk risikovurdering for rensning af ventilationsanlæg og aftrækskanaler

- Hvilken type støv/forureninger er der ophobet i kanalen, der skal renses? Er der risiko for brand/eksplosion – er støvet specielt farligt (eks. nanopartikler)?
- Er der antydning af fugt og dermed risiko for skimmelsvampe?
- Er isolering, komponenter og kanaler intakte og uden synlige skader udvendigt?
- Er kanalen, der skal renses, intakt og uden skader indvendigt? (kan evt. dokumenteres med kamera)
- Er den valgte rensemetode skånsom mod kanalen/komponenter, så der ikke sker frigivelse af materiale fra overfladen ved rensning?
- Er der ventilation/undertryk i kanalen, når der renses, så der ikke kommer støv ud af kanalen, mens der renses?
- Kan det sikres, at støv ikke spredes ved indsætning og udtagning af rensedstyr i kanalen?
- Kan rengøring af rensedstyr og bortskaffelse af affald ske uden påvirkning af de ansatte, herunder også tømning af filtre? Sørg for at komme affaldet i en plastikpose og lukke den.
- Skal der anvendes personlige værnemidler ved arbejdet og hvilke?

Værnemidler

Værnemiddel/Aktivitet	Briller/ansigts-skærm	Handsker	Åndedrætsværn – P3-filtre	Ovetræksdragt/forklæde
Inspektion		✗		
Klargøring	●	●	✗	✗
Selve rensningen	●	✗	✗ Ikke nødvendigt ved godt undertryk	✗
Afmontering	●	●	✗	✗
Rengøring af spjæld m.m. der tages af	●	●	✗ Skal bruges ved afblæsning med eksempelvis trykluft	✗
Rengøring/tømning af støvsuger	●	●	●	✗

OBS: Værnemidler skal være CE-mærkede. Mærkningen er nogle gange på selve værnemidlet, mens den andre gange er angivet på emballagen.

- skal bruges
- ✗ afhængig af den kemiske risikovurdering

Brug af værnemidler

Sundhedsskadeligt og giftigt støv samt bakterier og virus.

Husk at vælge et åndedrætsværn, der passer godt til dit ansigt/slutter tæt. Hvis masken ikke slutter tæt, er beskyttelsesgraden meget ringe = falsk tryghed. Det kan blandt andet være et problem ved skæg og skægstubbe. Husk også, at anvendelsestiden er begrænset for visse typer af åndedrætsværn. Filtrerende åndedrætsværn,

altså der hvor brugeren selv skal trække vejret igennem et filter, må kun benyttes i 3 timer om dagen.

Evt. overtræksdragt anvendes, så du ikke tager forurening med videre via dit arbejdstøj.

Handsker – de tynde nitrilhandsker vil ofte være tilstrækkelige. De kasseres efter brug.

Henvisning til yderligere regler og guides

- At-bekendtgørelse nr. 1652 – Om biologiske agenser og arbejdsmiljø
- At's bekendtgørelse nr. 1793 – Om arbejde med stoffer og materialer
- At-vejledning om åndedrætsværn nr. D.5.4
- Brug af vandtryk til rengøring, afrensning, skæring mv. nr. D.2.20